

Verslag van het VIIIe Internationaal Ornithologisch Congres te Oxford, 2—8 Juli 1934.

Maandag 2 Juli zou het congres te Oxford beginnen. Reeds den vorigen avond had kolonel MEINERTZHAGEN ten zijnen huize in Londen een avondreceptie gehouden, waar een eerste ontmoeting van de leden, die eerder in Engeland aangekomen waren, plaats vond.

Oxford is een oud stadje, waar sinds eeuwen de universiteit, met de vele colleges, welke de studenten een onderdak geven, het middelpunt vormt. Het centrum der stad wordt door een van eeuwen getuigende sfeer beheerscht; de buitenwijken toonen meer overeenkomst met andere Engelsche steden door hun meer moderne huizen en fabrieken (Morris autofabrieken) enzovoort.

Een der colleges, het Exeter College, was o.a. als logies voor de congresleden ingericht. Ondergeteekenden echter vonden onderdak in het Mitre Hotel, waar de tijd van den postkoets sterk in herinnering geroepen werd.

Na aankomst vond een ontvangst plaats in het Rhodes House waar de Universiteits-bibliotheek ondergebracht is. Het was ook in dit moderne gebouw, dat de congresvergaderingen gehouden werden. In den middag vond de opening plaats, waarbij Prof. STRESEMANN er op wees, dat dit congres een lustrum beteekent in de geschiedenis der Ornithologie, daar het juist 50 jaar geleden was, dat het eerste Ornithologisch congres gehouden werd. Nog slechts enkele leden, waaronder Z. M. FERDINAND van Bulgarije, ook hier aanwezig, kunnen bogen op het deelnemen aan alle zeven vóór dit gehouden congressen. Gewezen werd op den voortgang der Ornithologische wetenschap. Vijftig jaar geleden stond de systematiek in het middelpunt der belangstelling, thans heeft deze haar hoogtepunt gehad en is groote voortgang gemaakt op 't gebied der biologie en morphologie, welke zich toen nog in een beginstadium bevonden.

Een thee ten stadhuize en een avondreceptie in het Ashmolean museum gaven gelegenheid oude vriendschapsbanden te hernieuwen en nieuwe aan te knopen.

Hier kon men ook een uitgebreide collectie schilderijen en teekeningen van vogels en het vogelleven bewonderen.

Dinsdagmorgen werd besteed aan de lezingen in de verschillende secties, wij volgden het referaat van Dr MEISE, die de vooruitgang der systematiek in de afgelopen 15 jaren besprak.

Voor den middag stond een excursie naar keuze, aan de buitens van Lord LILFORD of den heer EZRA op het programma; wij kozen de laatste.

Met autobussen werd na eenig zoeken Foxwarren, de

schitterende plaats van den heer EZRA, bereikt en konden de bezoekers zich verlustigen aan de vele exotische vogels welke in ruime volièrès ondergebracht zijn. Na een royale thee maakten wij onder leiding van den gastheer en zijn familie een rondgang door het grootsche park, waar vrij-loopende antilopen, kangeroes, en herten een onvergetelijk schouwspel boden en waarbij een broedend paar kraanvogels zeer de aandacht der genoodigden trokken.

Bijzonder vermeldenswaardig zijn nog een paar eenden uit Engelsch Indië, *Rhodonessa caryophyllacea*, waarvan slechts deze en enkele opgezette exemplaren tot nu toe bekend zijn.

De Woensdag werd aan het bijwonen van lezingen gewijd. Wij zullen hierop niet verder ingaan, doch verwijzen naar het Congres Verslag, hetwelk eerlang zal verschijnen en waarin deze alle in extenso worden opgenomen.

Wel kunnen wij niet nalaten hier onze bewondering uit te spreken over de lantaarnplaatjes en films van Horst SIEWERT betreffende den vischarend en omtrent het leven van den steenarend in de Schotsche Hooglanden enz.

's Avonds vond men de leden vereenigd in het indirect-belichte Exeter-College, waar de Royal Society for Protection of Birds recipieerde en men in strijd met een 700-jarige traditie, gelegenheid tot dansen vond!

Donderdagsavonds vond het groote diner plaats in Christ Church, waar 250 van de 350 leden aanwezig waren.

Het woord werd gevoerd door den voorzitter, Prof. Dr E. STRESEMANN, de Pro-Vice-Chancellor der Universiteit, door H. F. WITHERBY, Prof. Dr E. LÖNNBERG en Sir Peter CHALMERS MITCHELL.

Vooraf de geestige en vaak zeer guitige speech van WITHERBY viel zeer in den smaak der aanwezigen.

Na de laatste sectievergaderingen, op Vrijdag 6 Juli, trokken wij per autobus naar het ten noorden van Londen gelegen Whippsnade, het dierenpark der Londensche Zoo, waar de dieren in hun natuurlijke omgeving ondergebracht zijn. Boven op een heuvelrug gelegen heeft men van hieruit een prachtig uitzicht op de omgeving, terwijl men door het rasterwerk snapshots uit de wildernis ziet.

Een thee, door de Zoological Society aangeboden, viel ook hier in goede aarde, waarna de bussen ons evenals op den heenweg, via het ornithologisch Mekka van eertijds, Tring, juist op tijd voor de sluiting van het congres weer naar Oxford brachten.

In de plenaire slotzitting werd de eerst-ondergeteekende als lid van het Int. Ornith. Comité benoemd, terwijl een commissie voor nomenclatuur ingesteld werd, waarin als Nederlandsch lid Prof. DE BEAUFORT zal plaats nemen. Het volgend congres zal in 1938 te Rouaan gehouden worden met als voorzitter Prof. GHIGI en als Secreartis de heer DELACOUR.

Zaterdagmorgen werden 150 deelnemers in autobussen naar het Zuidwesten van Wales vervoerd, waar de excursie naar de vogel-eilanden zou aanvangen. Na een rit van 10 uren tijdens een hittegolf werd Tenby, een pittoresque badplaatsje, bereikt, en kon slechts het zeewater de gewenschte afkoeling brengen.

De Engelsche regeering had twee destroyers, de „Wind-sor” en de „Wolfshound”, voor deze gelegenheid beschikbaar gesteld en begunstigd door het steeds warme zomerweer werd de tocht naar het eiland Skokholm aanvaard, waar de beide oorlogsbodems op eenigen afstand uit de kust ankerden. Per vlet werd men naar land geroeid en al dadelijk zag men de papegaaiduikers in groepjes op de rotswand zitten in hun volle zomerornaat en werden in holen hun nesten bespeurd. Dit eiland is het eigendom van den heer LOCKLEY, die er met zijn familie het eenige huis, een vroegere boerderij, bewoont, en thans het gezelschap rondleidde langs de verschillende broedplaatsen.

Hier was het dat wij de eerste raven zagen vliegen en hier werden ons het nest van den stormvogel, welke in konijnenholen broedt en van het vaal stormvogeltje, dat in de steenen walletjes nestelt, getoond. Het nest van de laatste soort herkent men aanstonds aan de muskuslucht. Aan de westelijke rotswand waren de nesten van de alk en den gekuifden aalscholver van zeer korten afstand te zien. Men vond hier een zeevogel-paradijs, dat het hart van menig ornitholoog sneller deed kloppen.

Nadat men een meegebrachte lunch genoten had, waarbij het gezelschap door de goede zorgen van den heer en mevrouw LOCKLEY gelaafd werd, vertrokken wij voor het bezoek aan Skomer. Nieuwe soorten kreeg men hier niet te zien, doch overweldigende aantallen alken en papegaaiduikers hielden steeds de aandacht geboeid. Merkwaardig is het volgen der aan en af vliegende vogels; de naar het nest gaande soms met de visch duidelijk zichtbaar uit den snavel hangend.

Als laatste werd het eiland Grasholm rondgevaren. Voor landing was geen tijd meer beschikbaar en onder de aan boord aangeboden thee ontrolde zich een tafereel dat door de enthousiaste toeschouwers niet licht vergeten zal worden. De steile rots met duizenden Jan van Genten als een veld witte hyacinthen bezet, bood een onvergetelijk schouwspel.

Terugkeerend zagen wij nog het merkwaardig schouwspel der groote vluchten stormvogels, welke tegen zonsondergang in sierlijke vlucht naar het eiland Skokholm vlogen om hun nestplaatsen op te zoeken. Daar deze vogels zeer moeilijk van den grond kunnen opvliegen (de jonge vogels moeten zich van de rotsen laten vallen), durven zij eerst tegen den avond aan land te gaan uit vrees voor de mantelmeeuwen, welke de hulpe-looze vogels als zij over den grond kruipen, aanvallen, dooden

en opeten. Vele dezer stormvogels schijnen vooral in den ochtend het slachtoffer te worden der roofgierige mantelmeeuwen, buizerden en kraaien. Wij vonden de resten van een groot aantal volwassen stormvogels op genoemd eiland.

Na te Tenby overnacht te hebben, vertrokken wij den volgenden morgen wederom naar Oxford. Onderweg gebruikten wij o.a. de thee op het kasteel Stanway, Glos., alwaar wij de gasten waren van den Earl en Countess of WEMYSS en hun zoon, den Hon. G. L. CHARTERIS.

Dinsdag 10 Juli woonden wij nog de receptie bij in het Britsch Museum van Natuurlijke Historie, waarmede het congres officieel gesloten kon genoemd worden. Er heerschte echter nog eenige dagen in de „Bird-Room” van het Museum een ongewone bedrijvigheid en vele ornithologen namen eerst daar afscheid, waaronder ook ondergeteekenden, die Donderdags-avonds het gastvrije Albion verlieten.

P. A. HENS.

J. G. VAN MARLE.

Necrologie.

In Memoriam Ridder G. Ch. M. C. R. VAN HAVRE.

Bij gelegenheid der Clubvergadering op 25 Mei l.l. gehouden te Hulst hadden wij ons Eere-lid, Ridder VAN HAVRE, speciaal uitgenoodigd — nu wij zoo dicht in de buurt van zijn woonplaats Wyneghem tezamen kwamen — met ons te willen vergaderen en deelnemen aan de excursie van den volgenden dag. De heer VAN HAVRE verscheen echter niet, doch excuseerde zich in een vriendelijk schrijven aan ondergeteekende, wegens den toestand zijner gezondheid verhinderd te zijn aan onze uitnoodiging gevolg te kunnen geven. Zijn schrijven was gedateerd 25 Mei.

Weinig konden wij vermoeden, dat de dood zoo spoedig dezen eminenten ornitholoog zou opeischen. Een week later, den 1sten Juni, overleed hij op zijn kasteel te Wijneghem. Een onherstelbaar verlies niet alleen voor zijn groot gezin, doch evenzeer voor de ornithologie in het algemeen en voor die van België in het bijzonder.

Ridder VAN HAVRE werd den 17 Mei 1871 geboren te Antwerpen, als afstammeling van een oude en adellijke familie uit Vlaanderen. Zijn studiën volbracht hij aan de Hoogeschool te Leuven.

Reeds op jeugdigen leeftijd werd hij door zijn vader onderrecht in de vogelkundige wetenschap, waarbij de toen reeds aanzienlijke collectie opgezette vogels, welke zijn vader in een groote zaal van zijn prachtig kasteel „Kijckuyt” bijeengebracht